

Kik azok az „Istenek fiai” és miben állt az ő bűnük?

Suhai György

2009.06.26.

Gen 6:1-5 Lôn pedig, hogy az emberek sokasodni kezdének a föld színén, és leányaik születének.² És láták az **Istenek fiai** az emberek leányait, hogy szépek azok, és vevének magoknak feleségeket mind azok közül, kiket megkedvelnek vala.³ És monda az úr: Ne maradjon az én lelkem örökké az emberben, mivelhogy ő test; legyen életének ideje száz húsz esztendő.⁴ Az óriások valának a földön abban az időben, sőt még azután is, mikor az **Isten fiai** bémenének az emberek leányaihoz, és azok gyermekeket szülének nékik. Ezek ama hatalmasok, kik eleitől fogva híres-neves emberek voltak.⁵ És látá az úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz,

A Szentírás egészét véve a leghelyállóbb magyarázat az, ha itt a választott vonal, vagyis Séth vonalának hívő tagjaira vonatkoztatjuk ezt a kifejezést. Angyalokra nem vonatkozhat,¹ hiszen egyfelől Jézus világosan megmondja, hogy az angyalok nem házasodnak (Mt 22:30; Mk 12:25), másfelől az özönvízben Isten nem az angyali világot ítéli meg, hanem az emberi világot és annak romlottságát. Nem angyali/démoni lényekre mondja Mózes, hogy megsokasult a gonoszságuk a földön és hogy az ő szívük gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz, hanem az emberre (Gen 6:5).

A Szentírásban az „Isten fiai” kifejezés legfőképpen Isten gyermekeire, népére, választottjaira utal:

Hós 1:10 (2:1) De mégis annyi lesz az Izráel fiainak száma, mint a tenger fővenye, a mely meg nem mérettethetik és meg nem számláltathatik; és léssen, hogy a hol az mondatott nékik: Nem vagytok az én népem, ez mondatik nékik: **Élő Istenek fiai!**

Hosea 2:1
וְהָיָה מִסְפֵּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחֹל הַיָּם אֲשֶׁר
לֹא־יִמָּד וְלֹא יִסְפָּר וְהָיָה בְּמִקוֹם אֲשֶׁר־יֹאמַר לָהֶם לֹא־עַמִּי
אַתֶּם יֹאמַר לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים:

Nem csak a választott nép tagjait nevezi Isten a fiainak (ld. még Zsolt 82:6), hanem Izraelt, mint közösséget is az ő fiának nevezi:

Ex 4:22-23 Ezt mondd azért a Faraónak: így szólt az úr: Elsőszülött **fiam** az Izráel.²³ Ha azt mondom néked: Bocsásd el az **én fiamat**, hogy szolgáljon nékem és te vonakodol elbocsátani: ímé én megölöm a te elsőszülött fiadat.

Exodus 4:22-23
וְאָמַרְתָּ אֶל־פַּרְעֹה כֹּה אָמַר יְהוָה בְּנֵי בְכֹרֵי
יִשְׂרָאֵל: ²³ וְאָמַר אֵלַיִךְ שְׁלַח אֶת־בְּנֵי וְיַעֲבֹדְנִי וְתִמְאֵן לְשַׁלְּחוֹ
הִנֵּה אֲנִי הֵרַג אֶת־בְּנֶךָ בְּכֹרֶךָ:

¹ A Jób 1:6; 2:1-ben angyalokra vonatkozik ez a kifejezés.

Hós 11:1 Mikor még gyermek volt Izráel, megszerettem őt, és Egyiptomból hívtam ki az **én fiamat**.

Hosea 11:1 ^{WTT} כִּי נָעַר יִשְׂרָאֵל וְאֶהְבֵּהוּ וּמִמִּצְרַיִם קָרָאתִי לְבָנִי:

Később Isten a szövetséges nép fejét, a mindenkori “dávidi” királyt nevezi az ő fiának:

2 Sám 7:12-16 Mikor pedig a te napjaid betelnek, és elaluszol a te atyáiddal, feltámasztom utánad a te magodat, mely ágyékdoból származik, és megerősítem az ő királyságát: ¹³ Az fog házat építeni az én nevemnek, és megerősítem az ő királyságának trónját mindörökké. ¹⁴ Én leszek néki atyja, **és ő leszen nékem fiam**, a ki mikor gonoszul cselekszik, megfenyíttem őt emberi vesszővel és emberek fiainak büntetésével; ¹⁵ Mindazáltal irgalmasságomat nem vonom meg tőle, miképen megvonám Saultól, a kit kivágék elötted. ¹⁶ És állandó leszen a te házad, és a te országod mindörökké tiéd leszen, és a te trónod erős leszen mindörökké.

2 Samuel 7:12-16 ^{WTT} כִּי יִמְלֹאוּ יָמַיךָ וְשָׁכַבְתָּ אֶת־אֲבֹתֶיךָ וְהִקִּימְתִי אֶת־זֶרְעֶךָ אַחֲרַיִךְ אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ וְהִכִּינְתִי אֶת־מַמְלַכְתּוֹ: ¹³ הוּא יִבְנֶה־בַּיִת לְשֵׁמִי וְכִנֵּנְתִי אֶת־כִּסֵּא מִמַּלְכָתּוֹ עַד־עוֹלָם: ¹⁴ אֲנִי אֶהְיֶה־לּוֹ לְאָב וְהוּא יִהְיֶה־לִּי לְבֵן אֲשֶׁר בְּהֻעוֹתוֹ וְהִכַּחֲתִיו בְּשֵׁבֶט אַנְשִׁים וּבְנַגְעֵי בְנֵי אָדָם: ¹⁵ וְחֹסְדִי לֹא־יִסּוּר מִמֶּנּוּ כֹּאֲשֶׁר הִסְרֹתִי מֵעַם שָׂאוּל אֲשֶׁר הִסְרֹתִי מִלְּפָנֶיךָ: ¹⁶ וְנִאֲמֹן בֵּיתְךָ וּמִמַּלְכְּתְךָ עַד־עוֹלָם לְפָנֶיךָ כִּסֵּאֲךָ יִהְיֶה נָכוֹן עַד־עוֹלָם:

Ezt a Dáviddal kötött örök szövetséget idézi fel a 2. Zsoltár, mely szintén Isten fiának nevezi a (mindenkori) “dávidi” királyt:

Zsolt 2:6 Én kentem ám fel az én királyomat a Sionon, az én szent hegyemen! ⁷ Törvényül hirdetem: Az úr mondá nékem: **Én fiam vagy te**; én ma nemzetelek téged.

Psalm 2:6 ^{WTT} וְאֲנִי נִסַּכְתִּי מֶלְכִי עַל־צִיּוֹן הַר־קֹדְשִׁי: ⁷ אֶסְפְּרָה אֶל חֵק יְהוָה אֲמַר אֵלַי בְּנִי אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יִלְדֶתֶיךָ:

vö. Zsolt 89:26-27.

A Római levélben (és az egész ÚSZ-ben) egyértelműen Isten választott, hívő népének tagjaira, Isten gyermekeire utal az “Isten fiai” kifejezés:

Rm 8:14 Mert a kiket Isten Lelke vezérel, azok **Istennek fiai**.

Rm 8:14 ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοι υἱοὶ θεοῦ εἰσιν.

Rm 8:19 Mert a teremtett világ sóvárogva várja az **Isten fiainak** megjelenését.

Rm 8:19 ἡ γὰρ ἀποκαταδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται.

Gal 3:26 Mert mindnyájan **Isten fiai** vagytok a Krisztus Jézusban való hit által.

Gal 3:26 Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Vö. 5 Móz 14:1; 32:5; Ézs 1:2; Mt 5:9; Lk 20:36 stb.

Tehát az emberek közül azokat nevezi a Szentírás Isten fiainak, akik Istenhez tartoznak (szövetségi értelemben és/vagy hit által).²

Miben állt az Isten fiainak a bűne?

Ehhez előbb azt kell tisztáznunk, hogy kikre utal az „emberek lányai” (בְּנוֹת הָאָדָם) kifejezés?

Ennek megválaszolásában a 6:1 segít nekünk:

Gen 6:1 Lôn pedig, hogy az emberek sokasodni kezdének a föld színén, és leányaik születének.

וַיְהִי כִּי-הִחַל הָאָדָם לְרַב עַל-פְּנֵי הָאָרֶץ
וּבְנוֹת יִלְדוּ לָהֶם: ^{WTT} Genesis 6:1

Világos, hogy itt egyszerűen a sokasodó, özönvíz előtti emberiség lányairól van szó. A szövegben semmi nem utal arra, hogy ezek csupán a kaini (istentelen) vonal lányai lennének. Tovább gyengíti ezt az érvet, hogy a kaini vonalban egyetlen egy lány leszarmazottról olvasunk csupán³ (ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy valóban csak egy volt), míg Séth nemzetségtáblázata, mely közvetlenül a vizsgált igeszakaszunk előtt szerepel, tele van a lány utódok említésével: „...és nemze fiaikat és leányokat.” (5:7, 10, 13 stb).

A 6:2-ben ezt olvassuk: „És láták az Istennek fiai az emberek leányait, hogy szépek azok, és vevének magoknak feleségeket mind azok közül, kiket megkedvelnek vala.”

² J. H. Herz a következőképpen fogalmazza ezt meg: “‘Isten fiai’ egyébként azokat is jelentheti, akik Istent szolgálják és Őnéki engedelmeskednek, akik az iránta való szeretetben nevelkedtek, mint Atyjuk és Jóltevőjük iránt.” J. H. Herz, *Mózes öt könyve és a Haftárák*, (Budapest, Akadémiai Kiadó és Nyomda, 1984), 48.

³ Nahama, Tubálkain huga (4:22). Azt nem árulja el a szentíró, hogy mely vonalról származott Láamekh két felesége illetve Kain felesége. Tudjuk, hogy Ádám maga is nemzett leányokat (5:4).

Bruce Waltke felhívja a figyelmünket az Gen 3:6 (az ősbűn) és 6:2 (az özönvízt kiváltó bűn) nyelvzete közti hasonlóságra,⁴ melyet az alábbi táblázat szemléltet.⁵

3:6	6:2
<p>Gen 3:6 És látá az asszony, hogy jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcsességért: és vett annak gyümölcséből...</p> <p>Genesis 3:6 וַתֵּרָא אִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תְאוּוֹה הוּא לְעֵינֶיהָ וְנָחַמְדָּהּ הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפְּרִיָּהּ</p>	<p>Gen 6:2 És láták az Istennek fiai az emberek leányait, hogy jók azok, és vevének magoknak feleségeket mind azok közül, kiket választottak vala.</p> <p>Genesis 6:2 וַיִּרְאוּ בְנֵי-הָאֱלֹהִים אֶת-בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכָּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ:</p>

„És látták... hogy jók... és vevének.” Az ősbűn visszhangzik tehát az Isten fiak bűnének leírásában, mely arra enged következtetni, hogy ők, csakúgy, mint egykor Éva, szintén áthágták Isten rendelését, olyat kívánván, amit Isten megtiltott. Pontosan miben hágták át Isten rendelését? Mi lehetett tehát az Isten fiainak bűne?

A féktelen testi (vagyis a testies, romlott természettől vezérelt) vágy, mely úgy tűnik, hogy a *többnejűségben* öltött formát („vevének magoknak feleségeket”, vö. Lámek többnejűségét, 4:24!). Azt olvassuk, hogy azokat a nőket (annyi nőt?) vették feleségül, akiket csak akartak („akiket választottak”). Az Isten fiai ugyanolyan testi emberekké váltak, mint a világ fiai. Évához hasonlóan nem Isten, hanem az ő saját kívánságaik vezérelték őket. Ők is kritikátlanul, minden lelki szempontot és az Isten akaratát figyelmen kívül hagyva, csupán az „emberek lányainak” kinézete, azok testi jellemzőik alapján kezdtek el feleségeket válogatni maguknak, annyit, amennyit csak megkívánt a szemük (az Istentől elkészített egyetlen hozzáillő társ helyett). Ezt a gátlástalan, lélektelen, a világ fiaitól átvett parázna életgyakorlatot ítéli meg az Úr az özönvízben. Ezt jelzi a bűn bemutatása után rögtön elhangzó ítélet is: „Ne maradjon az én lelkem örökké az emberben, **mivelhogy ő test.**” (6:3) A „test” kifejezés itt nem az ember fizikai, materiális voltára utal, hiszen ez hozzátartozott teremtettségéhez, hanem arra, hogy *testiessé vált*. Ezért, t.i. az Isten fiainak elzülléséért, eltestiesedéséért bocsátja tehát Isten az özönvizet a földre. Erre utal a 6:3 vége: „legyen életének ideje száz húsz esztendő,” azaz kapnak még 120 év kegyelmi időt arra, hogy megtérjenek istentelenségükből. Ha nem térnek meg, Isten eltörli őket a föld színéről.⁶ Sajnos a 120 év elteltével sem változott meg az ember, sőt csak méginkább „megsokasult az ember gonoszsága a földön” (6:5). Az ítélet elkerülhetetlenné vált. És hogy kik voltak ezek a „hatalmasok, kik eleitől fogva híres-

⁴ Bruce Waltke, *Genesis*, (Grand Rapids, MI: Zondervan, 2001), 117.

⁵ E tanulmányban alapvetően a Károli fordítást használom, de szükség szerint, ahol az eltér az eredeti szöveg értelmétől, saját fordítást alkalmazok.

⁶ A 6:3-nak ez az értelmezése hosszabb magyarázatot igényelne, melybe jelen tanulmány keretein belül nem kívánok belemenni. Ennek kifejtését ld. az „Életkor behatárolás vagy kegyelmi idő?” c. most készülő tanulmányomban.

neves emberek voltak” (6:4) azt a „Ki szerez nekem nevet?” c. tanulmányomban fejtem ki.